

Różnica między demokratą a socjalistą.

Niejednokrotnie już zrobiliśmy to spostrzeżenie, że w szerszych kołach błędnie zupełnie zakorzeniły się pojęcia co do znaczenia wyrażań takich jak: socjalista, demokrat a t. p., co zapewne stąd pochodzi, że o socjalistach mówi się zwykle jako o socjalistach demokratów. Aby mylnie pod tym względem mniemania sprostować, podajemy poniżej wyjaśnienie:

Wyraz „demokrata“ pochodzi z dwóch wyrazów greckich „demos“ i „krateo“; — „demos“ znaczy tyle co lud, gmin — pospólstwo, a „krateo“ znaczy tyle co panowanie, rządzić. Demokracja jest więc tyle co panowanie ludu, gminowładztwo, w przeciwstawieniu do panowania panów i bogaczy; — Demokracja w naszym języku jest mniej więcej co „ludowiec“ albo „zwolennik stronnictwa ludowego“. Wiadomo, że w społeczeństwie, w narodzie, w państwie zwykle są różne co do znaczenia i zamożności warstwy czyli klasy ludności.

Jedni są bogaci i wpływowi czyli możni; jak n. p. wyższa szlachta, wielcy przemysłowcy, bogaci kupcy i t. p. Jeżeli ci trzymają rządy w swym ręku, wtedy ich panowanie nazywa się „panowaniem możnych“, czyli „możnowładztwem“ albo z grecką „arystokracją“, bo grecki wyraz „aristoi“ oznacza właśnie ludzi możnych czyli pierwszych w narodzie lub państwie.

W dawniejszych czasach prawie wszędzie panowali i rządzili panowie czyli możni — rządy były tedy arystokratyczne. Rządy takie były niedobre, bo panowie dbali głównie tylko o siebie, a szerokie i najliczniejsze warstwy ludu uciskali i wyzyskiwali.

Starzy ludzie jeszcze pamiętają lub z opowiadania wiedzą, jak to było za czasów pańszczyzny, jaki to był wtedy ucisk ludu.

Kiedy jednak lud coraz więcej się uświadamiał i zmądrzał, zapragnął lepszych rządów i lud sam także chciał rządzić i pracować. Panowie nie chcieli ustąpić, ale w końcu musieli przypuścić lud do rządów. Musieli się zgodzić na zaprowadzenie konstytucji czyli praw zasadniczych, na mocy których lud uzyskał wolność i przypuszczony został do rządów. Cały lud więc wybiera swych przedstawicieli czyli posłów do parlamentu, sejmów krajowych, sejmów prowincjonalnych, sejmików powiatowych, do rad miejskich, do rad gminnych, do instytucji społecznych i samorządowych — wszystkich lud wybiera w równym głosowaniu głowę państwa prezydenta Rzeszy niem. Tak jest nie tylko w Niemczech, ale we wielu państwach europejskich.

Obecnie więc rządy państw są mniej lub więcej ludowe, czyli częściowo demokratyczne, bo lud jest przypuszczony do rządów za pośrednictwem swych posłów. Naturalnie, że im lepsze są prawa wyborcze dla ludu, tem więcej ma lud udziału w rządach — rządy takie są tem lepsze dla ludu czyli są demokratyczniejsze. Jak z powyższego wynika, jest demokratą a ludowcem prawie jedno i to samo, tylko, że demokracja jest wyrazem z grecczyzny przyjętym a ludowiec jest wyrazem czysto polskim. Wszelkie prace i dążenia polityczne i inne, jeżeli zmierzają do polepszenia bytu ludu, są demokratyczne. Demokratą może być także wielki

pan, jeżeli szczerze i stale godzi się na dążności ludu i popiera je.

Co innego jednak, niż wszystko powyższe, jest „socjalna demokracja“ czyli „socjalizm“, którego zwolennicy nazywają się socjalistami. Dla jasności dodać należy, że słowo „socjalistyczny“ znaczy tyle, co „społeczny“, a więc wyrazy socjalna demokracja można przetłumaczyć na społeczne panowanie ludu. Osięgnąć to chcą socjaliści przez to, że chcą zrównać społeczeństwo ludzkie i wytworzyć tylko jedną warstwę; lud, który się składa z różnych warstw społecznych. Nie lud zatem sam panować winien ale cały naród, t. j. wszystkie warstwy społeczne, przyczem każda powinna być odpowiednio, sprawiedliwie uwzględniona.

Bezrobocie w państwach zagranicznych

Przegląd stanu bezrobocia w państwach zagranicznych wykazuje, że najmniejszym jest ono w Kanadzie i Belgii. I tak podczas gdy cyfra bezrobotnych wynosiła w Kanadzie na początku 1926 roku 8,1 procent, w lipcu spadła już ona do 2,3 procent i na tej wysokości utrzymała się do końca roku. — W Belgii sytuacja była podobna: w styczniu bezrobocie wynosiło 8 procent, w kwietniu 3,7 procent, a w lipcu 2,6 procent. Największym jest bezrobocie w Wielkiej Brytanii, Norwegii i Danii. W Anglii stan bezrobocia wynosił przeciętnie w 1925 roku 11—11,5 procent, w styczniu 1926 roku 11 procent, spadł nieco w kwietniu, w następnych jednak miesiącach wzrósł znacznie wskutek strajku węglowego, który spowodował zastój i w innych gałęziach przemysłu, tak, że przeciętnie wynosił 14 procent. Stan bezrobocia w Norwegii w roku 1926 wynosił przeciętnie 20 procent, co w porównaniu do roku 1925 wskazuje na nieznaczne pogorszenie. Bezrobocie w Danii pogorszyło się w podobnym stopniu, jak w Norwegii. Również i w innych krajach, jak w Szwajcarii, Szwecji, Włoszech i Austrii bezrobocie wzrosło. Niewielkie polepszenie wykazuje Polska, która w październiku roku ubiegłego notuje 197.000 bezrobotnych wobec 213.000 w październiku 1925 roku. Bezrobocie we Francji było nieznaczne w pierwszej połowie 1926 roku, dopiero od lipca rozpoczął się stały wzrost liczby bezrobotnych: 7.700, w lipcu — 16.700 w listopadzie. O bezrobociu w państwie niemieckim piszemy często w naszych gazetach.

Światowa produkcja żelaza i stali w roku 1926.

Nowojorski „Iron Trade Review“ opublikowała stan światowej produkcji metalurgicznej. Według tych danych, produkcja światowa surówki wynosiła w roku 1926 — 76.772.000 ton, wobec 75.336.000 ton w roku 1925 — 66.928.000 ton w 1924 i 68.414.000 ton w 1923 r. Produkcja roku ubiegłego była o około 1 milion ton mniejszą od produkcji 1913, wynoszącej 77.813.000 ton. Produkcja światowa stali w sztabach i odlewach w roku 1926 wynosiła 91.649.000 ton, wobec 88.975.000 ton w 1925, 77.529.000 ton w 1924, 77.103.000 ton w

1923 i 74.687.000 ton w 1913. Tonaż roku 1926 był o 23% większy niż w r. 1913. W Europie cyfry, dotyczące z jednej strony Wielkiej Brytanii, a z drugiej — państw należących do kartelu stali — są bardzo interesujące. Wskutek kryzysu węglowego, który trwał siedem miesięcy, Wielka Brytania wyprodukowała zaledwie 3.400.000 ton stali w roku 1926, wobec 7.397.000 ton w r. 1925. Rezultat ten jest tembardziej uderzającym, że w okresie czterech pierwszych miesięcy ub. roku produkcja W. Brytanii była znacznie większa niż przeciętna w roku 1925. Statystyka powyższa określa wspólną produkcję stali we Francji, Belgii, Luksemburgu, Zagłębiu Saary i Niemczech na 27 milionów ton w 1926, wobec 25.400.000 ton w 1925 r. Kraje należące do zjednoczenia stalowego wyprodukowały o 7% więcej, iż w roku 1925, pomimo to jednak produkcja tych krajów łącznie z Wielką Brytanią jest o 6.25% mniejszą niż w roku 1925. Cyfry dotyczące surówki idą drogą równoległą. Z innych krajów europejskich jedna Rosja wyprodukowała podobno więcej w roku 1926, niż w 1925, mianowicie 2.300.000 ton surówki, wobec 1.520.000 ton w roku poprzednim i 3.000.000 ton stali wobec 2.080.000 ton. Ogółem produkcja surówki w Europie wynosiła 34 miliony ton w roku 1926, wobec 35.670.000 ton w r. 1925; produkcja stali była 39 milionów ton w 1926, wobec 40.520.000 ton w 1925 roku. Na czele wszystkich państw produkujących surówkę i stal stoją Stany Zjednoczone, wytwarzające więcej, niż połowę produkcji światowej. Produkcja surówki wynosiła w roku 1926 — 39.250.000 ton, wobec 36.370.000 ton w r. 1925, 31.077.000 ton w 1924 i 30.653.000 ton w 1913. Produkcja stali wynosiła w roku ubiegłym 49 milionów ton, jest to cyfra rekordowa od dłuższego szeregu lat (45.400.000 w roku 1925, 37.900.000 ton w 1924 i 31.300.000 ton w 1913 roku). Co się tyczy Francji, to produkcja surówki wyniosła w roku 1926 — 9.205.000 ton, wobec 8.358.000 ton w rok uprzednim; produkcja stali 8.235.000 ton, wobec 7.327.000 w roku 1925. Produkcja surówki i stali od czasu wojny stale wzrasta. Niemcy wyprodukowały 9.400.000 ton surówki (10.104.000 w roku 1925) i 12 milionów ton stali (11.998.000 w 1925). Wreszcie Belgia, która w roku ubiegłym wyprodukowała 3.330.000 ton surówki i 3.300.000 ton stali, wykazuje silny wzrost swej produkcji w porównaniu z rokiem 1925 (2.500.000 ton surówki i 2.370.000 ton stali), jak również w stosunku do okresu przedwojennego (w 1913 — 2.440.000 ton surówki i 2.400.000 ton stali).

Przyszłość eksportu węgla w Polsce.

Przyszłość eksportu węgla w Polsce w związku z zakończeniem strajku węglowego w Anglii ukazał się w druku memoriał komisji opiniodawczej przy Komitecie ekonomicznym. Memoriał ten omawia rozwój eksportu węgla polskiego w okresie poprzedzającym strajk w Anglii, oraz kwestie eksportu w czasie strajku, jak również przyszłość wywozu węgla polskiego. W rezultacie badań komisja opiniodawcza przedstawiła prezesowi komitetu ekonomicznego Rady ministrów następujący wniosek: „Węgiel polski na rynku międzynarodowym zdobył sobie pod względem technicznym jedno z pierwszych miejsc, co zgodnie stwierdza opinia fachowa angielska i państw skandynawskich. Znaczne trudności i kosztowniejsze warunki eksportu polskiego węgla w stosunku do węgla konkurencyjnego, tak niemieckiego, jak angielskiego, górnictwo polskie wyrównuje dogodniejszymi naturalnymi warunkami złóż węglowych, dobrymi kwalifikacjami i taniścią robotnika

polskiego, odpowiednim poziomem technicznym kopalń, sprawną administracją i organizacją, w szczególności dobrą organizacją handlową, regulowaną przez ogólnopolską konwencję węglową. Dzięki tym wszystkim czynnikom Polska ma zapewniony eksport węgla około 12 milj. ton rocznie, a po zawarciu traktatu handlowego z Niemcami — do 15 milj. ton. Dalsze usprawnienie organizacji polskiego górnictwa i polityka rządowa, w myśl wniosków szczegółowo opracowanych i przedstawionych przez komisję opiniodawczą rządowi polskiemu, utrwali obecny stan i zapewni dalszy rozwój eksportu polskiego węgla i wzrost wewnętrznego zużycia, zmniejszy koszty produkcji węgla i jednocześnie przez pełne w ciągu roku wykorzystanie załóg robotniczych zwiększy zarobki w górnictwie i zapewni powolny, ale stały wzrost dobrobytu robotników górniczych“.

Poradnia „Robotnika polskiego“

Kiedy nie potrzeba płacić podatku dochodowego?

W następnych tygodniach nastąpi obliczenie podatku dochodowego na rok 1927. Niezawodnie zaciekawi każdego, kiedy nie ustala się wogóle podatku dochodowego.

Otóż podatek dochodowy nie zostanie pobierany o ile dochód w roku 1926 wynosił mniej, niż podajemy poniżej:

nieżonaty	1 300 mk.
żonaty bezdzietny	1 400 „
z 1 dzieckiem	1 800 „
z 2 dziećmi	1 680 „
z 3 dziećmi	2 040 „
z 4 dziećmi	2 580 „
z 5 dziećmi	3 300 „
z 6 dziećmi	4 020 „
z 7 dziećmi	4 720 „
z 8 dziećmi	5 460 „

Kwoty te podnoszą się za każde dalsze dziecko o 720 mk.

Dalej nie pobiera się podatku dochodowego u owodniałych płatników o ile jest bezdzietny z 1 dzieckiem, a dochód roczny nie przekracza 1 300 marek.

z 1 dzieckiem	1 400 mk.
z 2 dziećmi	1 580 „
z 3 dziećmi	1 940 „
z 4 dziećmi	2 480 „
z 5 dziećmi	3 200 „
z 6 dziećmi	3 920 „
z 7 dziećmi	4 640 „
z 8 dziećmi	5 360 „

Kwoty te podnoszą się za każde dalsze dziecko o 720 mk.

Miarodajny dla ilości członków rodzinnych jest koniec roku 1926 r. Podkreśla się, iż chodzi we wymienionych tu wypadkach o dochód t. zw. „Roheinnahmen“.

Jako dzieci uchodzą tylko dzieci nieletnie, należące do gospodarstwa domowego płacącego podatek. Jednakże nieletnie dzieci, liczące 18 lat, a same już zarobkujące, nie liczy się.

ROBOTNICY!

Wstępujcie do swojskiej organizacji.

ZJEDNOCZENIA ZAWODOWEGO POLSKIEGO

Jednajtecie nowych członków. — Krzewcie czytelnictwo polskie.

Wyjaśnienia i porady.

P. Józefowi Maciejewskiemu. Ażeby uzyskać zwolnienie od opłaty podatku zarobkowego w roku 1927, polscy robotnicy sezonowi powinni zaraz po przyjeździe wysłać paszporty swoje do Konsulatu Polskiego celem uzyskania odpowiedniego stempla (na koszt załączyć należy 1 mk). Następnie ostemplowane paszporty należy przedłożyć miejscowemu Urzędowi Skarbowemu, który obowiązany jest wydać zaświadczenie zwalniające od opłaty podatku zarobkowego.

Panu R. Rojszczakowi. Formularze paszportowe prześlemy Panu pocztą, jednak ponieważ Pan ma prawo do otrzymania Befreiungsschein'u, przesyłamy równocześnie list Pana do Konsulatu Gen. w Berlinie z prośbą o zajęcie się sprawą Pana. O ile Pan ma zamiar nie wyjeżdżać zaraz do kraju, ale starać się dalej o Befreiungsschein powinien Pan wyrobić sobie paszport Konsularny a nie sezonowy. Przypominamy, że równocześnie z wypełnionymi formularzami należy przelać po 3 fotografie każdej osoby oraz po 5 mk.

Panu J. Owsńskiemu. Sprawa kapitalizacji renty jest w obecnych czasach dosyć trudna do przeprowadzenia. Radzimy więc Panu zwrócić się w tej sprawie do Konsulatu Polskiego w Szczecinie. W sprawie informacji dotyczących się zapisania do Polskiego Zjednoczenia Zawodowego proszę się zwrócić do p. T. Wilczyńskiego Szczecin Pladrinstr. 80.

P. Józefowi Patkowskiemu. W sprawie uzyskania Befreiungsschein'u zawiadamiamy, że według prawa władze niemieckie mogą Panu odmówić wydania takowego, gdyż przez wyjazd choćby tylko paromiesięczny, utracił Pan do niego prawo. Ponieważ jednak Pan przebywa w Niemczech od tak dawna, radzimy zwrócić się do Konsulatu Gen. w Kolonii (Kölln, Dürrenerstr. 248) z prośbą o wstawienie się do władz w Pana sprawie.

Czytelnikowi z Kramerhof. O ile Pan w zeszłym roku uzyskał, na paszporcie albo też na odpowiednim zaświadczeniu ze swego starostwa, stempel Konsulatu Polskiego zwalniający Pana od płacenia podatku zarobkowego, należy zażądać od swego pracodawcy wykaz wpłaconych w 1926 r. pieniędzy i przedstawić go w miejscowym Urzędzie Skarbowym (Finanzamt), wraz z podaniem o zwrot tychże. W razie gdyby Finanzamt odmówił zwrotu tych pieniędzy, albo robił trudności, należy się zwrócić do Konsulatu Polskiego w Szczecinie. (Stettin, Augustastrasse 15). Jeżeli jednak Pan stempla zwalniającego od podatku na rok 1926 nie otrzymał, to nie ma Pan prawa do zwrotu pieniędzy wpłaconych za podatek.

P. Józefowi Bąkowi. Kwestjonariusze paszportowe wyślemy Panu pocztą. Tylko dzieci poniżej lat 14-tu mogą być wpisane bez osobnej opłaty do paszportu rodziców.

P. Henr. Sobisowi. Koszta przesłania pieniędzy przez Bank czy też listem wartościowym są mniej więcej takie same. O ile jednak Pan wyśle pieniądze przez Bank, oszczędzi Pan krewnym kłopotu z zamianą marek niem. na złote, gdyż Bank wysyłając od razu zmienia pieniądze według kursu obowiązującego tegoż dnia.

P. Janowi Szodzie. Wysyłanie pieniędzy z Polski do Niemiec jest rzeczywiście bardzo utrudnione z powodu obowiązującej u nas specjalnej ustawy dewizowej; najlepiej byłoby spróbować sprawę powyższą załatwić przez Konsulat Polski.

P. Józefowi Pachółkowi. List Pana otrzymaliśmy i napisaliśmy do kraju po potrzebne informacje, jak tylko nadejdzie odpowiedź zakomunikujemy ją Panu.

Z BIURA OBRONY PRAWNEJ „KATOLIKA“

● Czytelnik Katolika gospodarz Rz. z P., gdy sprzątał owoc z drzewa, spadł z drabinki tak nieszczęśliwie, że oprócz ciężkiego obrażenia wewnętrznego złamał sobie nogę w dwóch miejscach. Z powodu tego wypadku stał się zupełnie niezdolnym do pracy zawodowej. Był ubezpieczony w Krajowej Spółce Rolników i robotników leśnych, to też Spółka ta miała obowiązek ustalić rentę urazową według stwierdzonej niezdolności do pracy, która według orzeczenia lekarskiego wynosiła 66% od sta. Zabezpieczenie stanęło na stanowisku i było zdania, że w tej wysokości Pan Rz. renty przyznać nie można, gdyż tenże będąc już 67-letnim, był już o tyle niezdolnym do pracy i przyznał mu renty tylko 40%. Przeciw temu orzeczeniu wniesiono odwołanie do Wyższego Urzędu Ubezpieczeniowego w Opolu, i tenże urząd przychylił się taksamo do zdania i orzeczenia Spółki Ubezpieczenia Krajowego, uznając 40% renty urazowej jako wystarczające wynagrodzenie dla 67-letniego człowieka.

Przeciw temu wyrokowi założono za pośrednictwem Biura Obrony Prawnej „Katolika“ rekurs, do Państwowego Urzędu Ubezpieczeniowego w Berlinie, z uzasadnieniem, aby orzeczenie Wyższego Urzędu Ubezpieczeniowego w Opolu zniesiono i w myśl prawa ustalono i przyznano rentę w wysokości 66%.

Państwowy Urząd Ubezpieczeniowy wydał w tym względzie następujące orzeczenie: „Znosi się wyrok Wyższego Urzędu Ubezpieczeniowego w Opolu, skazuje się oskarżonego t.j. krajową Spółkę Rolników i Robotników leśnych na płacenie prawnego odszkodowania skarżącemu częściową rentę w wysokości od 66% od sta, od czasu kiedy ona skarżącemu prawnie należała się z uznaniem 33% niezdolności do pracy zawodowej.

Wyższy Urząd Państwowy, jako instancja apelacyjna, nie przychylił się do orzeczenia instancji pierwszej, że 67-letniemu skarżycielowi 40%-towa rentę uważać należy za wystarczającą, gdyż takie orzeczenia nie posiadają żadnych podstaw prawnych. Skarżącemu należało przyznać rentę w wysokości 66% od sta i ta renta według opinii lekarskiej powinna koniecznie być ustaloną, czego poprzednio krajowa Spółka Ubezpieczeniowa uwzględnić wzbraniała się.

Tak korzystny wyrok i wynik przebiegu w rozprawie zawdzięcza pan Rz. Obronie Prawnej Wydawnictwu „Katolika“.

Powyżej opisany wypadek jest jednym z bardzo wielu innych, jakie nasze Biuro Obrony Prawnej „Katolika“ w Bytomiu oraz Poradnia prawna przy redakcji „Dziennika Berlińskiego“ w Berlinie zupełnie bezpłatnie dla swych czytelników załatwiają. Bracia Czytelnicy, korzystajcie z jednego lub drugiego biura i zwracajcie się z całym zaufaniem. Kto czyta „Katolika“ niech pisze do Bytomia, a kto „Dziennika Berlińskiego“ niech się udaje do Berlina.

Drobne wiadomości.

Największa hydrocentrala elektryczna w Europie.

Donoszą z Moskwy: Amerykański specjalista inż. Cooper zbadał plany, przedłożone mu przez rząd sowiecki w przedmiocie wyzyskania wodospadów i porohów Dniepru dla stworzenia energii elektrycznej. Odnosny projekt opracowany został przez prof. Aleksandrowa i spotkał się z całym uznaniem inż. Coopera, który też podjął się jego realizacji za kwotę 55.000.000 dolarów. Razem z inż. Cooperem ubiega się o te bu-

dowę niemiecka firma Siemens Baugesellschaft. Energia projektowanej centrali elektrycznej będzie największa z dotychczasowych w Europie. Czas budowy przewidziany jest na 6 lat, roboty zaś konstrukcyjne wy- magać będą opróżnienia szeregu wsi nad Dnieprem.

Obszar i bogactwa złóż węglowych w Polsce.

Tereny węglowe w Polsce, stanowiące geologicznie jedną całość, obejmują:

Zagłębie G.-Śląskie — 2,300 km.², Krakowskie — 2,500 km.². Ogółem tereny węglowe polskie zawierają 5.100 mk.³

Pod względem bogactwa złóż, tereny polskie należą do najbogatszych na świecie. Zapasy polskiego węgla obliczone są z górną na 76 miliardów ton (licząc do głębokości 100 metrów).

Nowy światowy rekord szybkości samochodu.

Donoszą z Londynu: Kapitan Malcolm Campbell pobił dotychczasowy rekord szybkości na samochodzie o sile 450 HP. własnej konstrukcji, jadąc po plaży morskiej w Carmarthenshire z szybkością 174 kilometrów na godzinę.

Sprawy wychodźstwa Polakie 10.

Każdy robotnik polski, przyjeżdżający w obce kraje na roboty, powinien wiedzieć, że

Konsulaty Polskie

istnieją 1) w Niemczech:

- Berlin**, Kurfürstenstrasse 137 — Konsulat Generalny. Okrag: Berlin i te części Niemiec, nieobjęte okręgami wszystkich innych konsulatów polskich.
- Bytom** (Beuthen O.-S.), Gleiwitzerstr. 10. Konsulat Generalny. Okrag: Teren plebiscytowy Śląska Opolskiego.
- Wrocław** (Breslau), Freiburgerst. 7. Konsulat. Okrag: Cała reszta Śląska.
- Lipsk** (Leipzig), Petersteinweg 10. Konsulat. Okrag: Sachsen i Sachsen-Thüringen.
- Monachjum** (München), Tannenstr. 26. Konsulat. Okrag: Bayern, Wirttemberg, Baden i Hessen-Darmstadt.
- Essen** Bahnhofstrasse 90/92. Konsulat. Okrag: Essen, Westfalen i niezajęta część Nadrenji.
- Kolonja** (Köln) Lindenthal Duerenerstrasse 248. Konsulat. Okrag: Köln i cała okupacja Nadrenji.
- Hamburg**, Kirchenallee 27. Konsulat. Okrag: Hamburg, Bremen, Lübeck, Oldenburg, Schleswig-Holstein, północna część Hanoweru t. j. obwody StadeLüneburg, oraz Altona i Harburg.
- Szczecin** (Stettin) Dürerweg 24. Agencja konsularna. Okrag: Pommern.
- Kwldzyń** (Küstrin), Herrenstrasse 14. Konsulat. Okrag: powiaty Küstrin, Malbork, Sztum, Susz.
- Pila** (Schneidemühl), Königstrasse 37. Vicekonsulat. Okrag: Grenzmark Posen — Westpreussen.
- Olsztyn** (Allenstein O. Pr.), Kaiserstrasse 28. Vicekonsulat. Okrag: powiaty Szczytno, Żadzobork, Reszel, Olsztyn, Nibork i Ostróda.
- Królewiec** (Königsberg), Neuedammgasse 20. Generalny Konsulat. Okrag: Königsberg i całe Prusy (Ostpreussen).
- Elk** (Elk), Bismarckstrasse 20. I. Vicekonsulat. Okrag: powiaty Elk, Lec, Olecko, Jansbork.

2) w Holandji:

- Rotterdam**, Schickade 190a. Konsulat. Okrag: Południowa Holandja i holenderskie kolonie zamorskie.
- Amsterdam**, Heerengrocht, 495. Konsulat. Okrag: Amsterdam i północna Holandja.

3) w Belgji:

- Bruksela**, rue de la Loi 39. Konsulat Generalny. Okrag: Brabant, Namur, Luxembourg belge, Liege, Hainaut.
- Antwerpja**, rue Van Dyck 38. Okrag: Prowincje: Anwers, Flandre occid., Flandre orientale, Limbourg i belgijskie kolonie zamorskie.

4) w Francji:

- Paryż** 43 rue Teophile Gautier. Konsulat Generalny. Okrag: miasto Paryż, departamenty: Aisne, Ardenes, Aube, Belfort, Cher, Correze, Creuse, Eure-et-Loir, Indre, Indre-et-Loir, Loir-et-Cher, Loir-Inferieure, Loiret, Maine-et-Loire, Mayenne, Marne, Haute-Marne, Oise, Sarthe, Seine-et-Marne, Seine-et-Oise, Deux Sevres, Somme, Vendee, Haute-Vienne, Yonne, oraz posiadłości zamorskie z wyjątkiem Algieru, Tunisa i Maroka.
- Algier** 8 rue Empereur Vespasian Alger. Konsulat Honorowy. Okrag: Departamenty Algieru, Konstantyny i Oranu, oraz Tunis, Marokko z wyjątkiem strefy hiszpańskiej.
- Bordeaux** Allee de Chartres 7. Konsulat Honorowy. Okrag: miasto Bordeaux. Depar.: Gironde i Landes.
- Havre** Victor Hugo 179. Konsulat Honorowy. Okrag: Havre, Depar.: Seine-Inferieure, Eure-Calvados, Orne, La Mansche, Ille-et-Vilaine, Cotes-du-Nord, Finistere, Morbihan.
- Lille** Boulevard de la Republique 119. Konsulat. Okrag: Departamenty Pas de Calais i Nord.
- Lyon** Lyon-Ville-URbanne, Bouleavrd de la Cote 14. Konsulat. Okrag: miasto Lyon, Depart.: Rhone, Isere, Savoie, Haute-Savoie, Ain, Jura Doubs, Haute-Saone, Cote d'Or, Saone-et-Loire, Nievre, Allier, Puy-de-Dome, Cantal, Haute-Loire i Loire.
- Marsylja** 36 rue Edouardu Delaglande. Konsulat. Okrag: miasto Marsylja, Depar.: Bouches du Rhone, Var, Basses-Alpes, Vaucluse, Lozere, Ardeche, La-Gard, Herault, Ande, Tarn, Haute Garonne, Ariège, Pyrenees, Orientales, Drome, H-tes Alpes, Aveyron, Tarn-et-Garonne, Lot, Corse, Charente, Charente-Inferieure, Dordogne, Lot-et-Garonne, Gers, H-tes Pyeres, Basses Pyrenees.
- Nicea**. Konsulat Honorowy. Okrag: Dep. Alpes Maritimes.
- Strasbourg** Boulevard Clemencaua 41. Konsulat. Okrag: Alzacja, Lotaryngja, Depar.: Meurthe - et - Moselle, Meuse, Vosges, terytorjum Belfortu, oraz Zagłębie Saary.

5) w Luxemburgu:

- Luxemburg** Konsul Honorowy. Okrag: Księstwo Luxemburskie.

6) w Danji:

- Kopenhaga** Frederiksgade 17. Wydział przy Poselstwie. Okrag: Danja z wyjątkiem okręgów Konsulatów w Aalborg, Aarhus, Hasle a/Bornholm, Kolding i Odense.
- Aalborg** Joinfru Annagade 16. Vicekonsulat Honorowy. Okrag: miasto Aalborg z okręgiem.
- Aarhus** Rosenkranzgade 23. Vicekonsulat Honorowy. Okrag: port Aarhus z okręgiem.
- Hasle a Bornholm** Klinker og Chammottestefabrikker-Hasle. Okrag: miasto Hasle a/Bornholm z okręgiem.
- Kolding** Agencja Konsularna Honorowa. Okrag: Okręgi Vejle i Ribe wraz z przynależnymi do nich wyspami.
- Odense** Odensen Aegforretning. Vicekonsulat Honorowy. Okrag: miasto Odense z okręgiem.

Skoro tylko który z braci robotników polskich zostałby pokrzywdzony przez pracodawcę na kontrakcie zarobkowym, lub jest narażony na szykany władzy policyjnej, niech się natychmiast zwraca z pełnym zaufaniem do odnośnego konsulatu polskiego.